

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Гуманітарний інститут

«ПОГОДЖЕНО»

Проректор

з науково-методичної та
навчальної роботи

О.Б. Жильцов

« 20 » р.

ПРОГРАМА

комплексного екзамену

з дисципліни «Теорія та методика фізичного виховання»
для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр»
напряму підготовки 6.010201 - Фізичне виховання

Затверджено

на засіданні кафедри фізичної
культури та спортивної майстерності

протокол № 10 від « 3 » лютого 2016 р.

/ Завідувач кафедри
к.н.ф.в.с., доцент, Дерєка Т.Г.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	3
I. Загальні вимоги до атестації	5
II. Етапи та загальний зміст комплексного кваліфікаційного екзамену	5
III. Організація діагностики якості підготовки (атестація)	10
IV. Критерії оцінювання якості підготовки	11
V. Методичне забезпечення атестації	16
VI. Список рекомендованої літератури	17

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Професійна підготовка фахівця – це формування розвиненої, компетентної, здатної швидко адаптуватися до динамічних умов діяльності особистості на основі удосконалення змісту й технологій навчання студента.

Важливим аспектом оптимізації професійної підготовки фахівців з фізичного виховання є посилення практичної спрямованості навчання та необхідність підготовки, насамперед, широкопрофільних фахівців. Крім того, важливим напрямком у підготовці фахівців у вищій школі стає орієнтація не тільки на професійну, але й особистісну складову, що дозволить випускнику ВНЗ, відповідно до змін у сфері трудових відносин, в міру необхідності виявляти ініціативу, гнучкість та самоудосконалюватися.

Комплексний екзамен з «Теорії та методики фізичного виховання» є важливим завершальним етапом у підготовці фахівця. Мета цього іспиту полягає не лише у перевірці знань випускників, їх готовності до практичної діяльності за спеціальністю, але й у стимулюванні їх подальшого саморозвитку й самовдосконалення. Планомірна самостійна робота студентів, особливо під час підготовки до комплексного екзамену, допомагає систематизувати, глибше осмислити і закріпити знання, отримані в процесі вивчення тієї чи іншої дисципліни.

Програма державного екзамену включає основні положення з тем: специфіка викладання дисциплін з фізичного виховання у різних навчальних закладах; формування у студентів здорового способу життя засобами фізичного виховання; формування системи знань про загальні теоретичні положення, сутність, закономірності процесу фізичного виховання; формування сукупності інтелектуальних і методичних знань з організації педагогічної діяльності викладача фізичного виховання навчального закладу; мета і завдання фізичного виховання учнів шкільного віку; основні засоби фізичного виховання для збереження і зміцнення здоров'я школярів; структура та особливості підготовки і проведення уроку фізичної культури з учнями шкільного віку; вимоги до сучасного уроку фізичної культури; навчання основних видів фізичних вправ, передбачених шкільною програмою; складання документів планування навчально-виховної роботи вчителів фізичної культури; методика розвитку фізичних якостей в учнів різного віку, передбачених шкільною програмою; проведення різних форм позаурочної роботи в школі та ін.

Комплексний кваліфікаційний екзамен, що передбачає виконання певних атестаційних кваліфікаційних завдань, є адекватною формою кваліфікаційних випробувань, яка об'єктивно і надійно визначає рівень

освітньої та професійної підготовки випускників вищих навчальних закладів, оцінювання ступеня досягнення кінцевих цілей освітньо-професійної підготовки студентів відповідно до об'єктивних критеріїв.

Випускник повинен продемонструвати глибокі знання з теорії та методики фізичного виховання, а також продемонструвати вміння застосовувати теоретичні та практичні знання для організації та проведення учбово-навчального процесу у загальноосвітніх школах.

На іспиті з «Теорії та методики фізичного виховання» студенти повинні проявити отримані знання, уміння та навички, які стануть основою їх свідомого і творчого підходу до розв'язання навчально-виховних завдань, допоможуть в адаптації до змін, які проходять у змісті, методах і формах організації фізичного виховання з представниками різних верств населення України.

Програма покликана надати допомогу студентам при підготовці до екзамену: визначити та систематизувати зміст дисципліни, виділити стрижневі питання й акцентувати на них увагу, тим самим забезпечивши систематизацію матеріалу і можливість самоконтролю.

З метою підвищення ефективності програми як навчально-методичного документа до неї також включені списки рекомендованої літератури.

У програмі не названі практичні уміння, якими має володіти студент, адже такою перевіркою випускника була педагогічна практика. На комплексному іспиті оцінка сформованості вмінь проводиться опосередковано, критерії її визначення – правильність уявлень студента про функціональний характер того чи іншого вміння, його роль в організації навчального процесу.

Рекомендована програма складена з урахуванням вимог, що висуваються до студентів на випускному екзамені, з метою виявлення різнобічних і глибоких знань з циклу дисциплін обраної спеціалізації.

Комплексний екзамен для студентів за напрямом підготовки 6.010201 - Фізичне виховання (ОКР «бакалавр», денна форма навчання) проводиться в усній формі.

I. Загальні вимоги до атестації

1.1. Атестація випускників за напрямом «6.010201 - Фізичне виховання» здійснюється за допомогою засобів об'єктивного контролю ступеня досягнення цілей освітньо-професійної підготовки.

1.2. Атестація здійснюється на підставі оцінки рівня професійних знань, умінь та навичок випускників, передбачених освітньо-кваліфікаційною характеристикою бакалавра галузі знань «0102 – Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини» за напрямом «6.010201 - Фізичне виховання», з використанням загальнокомплексних методів комплексної діагностики: складання комплексного кваліфікаційного комплексного іспиту зі спеціалізації.

1.3. Інформаційною базою, на підставі якої формуються засоби об'єктивного контролю ступеня досягнення кінцевих цілей освітньо-професійної підготовки, є змістовні модулі дисциплін.

1.4. Атестація якості підготовки бакалавра з фізичного виховання щодо встановлення фактичної відповідності рівня освітньої підготовки вимогам ОКХ здійснюється після виконання студентами навчального плану у повному обсязі екзаменаційною комісією вищого навчального закладу з цього фаху. Голову ЕК затверджує Вчена рада Університету.

Діагностика якості підготовки бакалаврів здійснюється під час атестації бакалаврів у терміни, що передбачені навчальним планом.

II. Етапи та загальний зміст комплексного кваліфікаційного екзамену

2.1. Комплексний кваліфікаційний екзамен зі спеціалізації, що передбачає виконання певних атестаційних кваліфікаційних завдань, є адекватною формою кваліфікаційних випробувань, яка об'єктивно і надійно визначає рівень освітньої та професійної підготовки випускників вищих навчальних закладів, оцінювання ступеня досягнення кінцевих цілей освітньо-професійної підготовки студентів відповідно до об'єктивних критеріїв.

Зміст теоретичних і практичних питань і завдань, що виносяться на екзамен, орієнтується на діагностику рівня опанування бакалавром професійних компетенцій, що визначені у галузевому стандарті «СВО ОКХ Київського університету імені Бориса Грінченка. Освітньо-кваліфікаційна характеристика бакалавра».

2.2 На основі узагальнених завдань випусковими кафедрами вищого навчального закладу за напрямом підготовки створюються екзаменаційні білети.

Комплексний екзамен зі спеціалізації бакалаври складають за розробленими і затвердженими на відповідних кафедрах екзаменаційними білетами, до яких увійшли питання, спрямовані на виявлення у студентів загальнотеоретичних знань, вміння застосовувати інтегровані знання програмового матеріалу при вирішенні практичних завдань, власної думки та особистісного ставлення. Питання екзаменаційних білетів, що охоплювали увесь зміст програми з дисциплін, мають не тільки репродуктивний, а й проблемно-пошуковий характер.

Комплексний кваліфікаційний екзамен з «Теорії та методики фізичного виховання»

Зразок білета комплексного кваліфікаційного екзамену

1. Контроль за розвитком фізичних якостей дітей шкільного віку.
2. Проблема рухової активності людей похилого віку.
3. Розробити методику навчання техніки початкового навчання в плаванні.

Питання екзаменаційних білетів орієнтовані на перевірку системи знань випускника та його уміння чітко будувати свою відповідь із використанням належної кількості фактів й аргументів, оперуванням відповідним ілюстративним матеріалом для доведення висловленого.

Орієнтовні питання комплексного кваліфікаційного екзамену з «Теорії та методики фізичного виховання».

1. Характеристика специфічних ознак і ефективності системи фізичного виховання.
2. Специфічні особливості і структурні компоненти педагогічного процесу при формуванні фізичної культури людини.
3. Методичні принципи фізичного виховання.
4. Принципи побудови занять у процесі фізичного виховання.
5. Особистість викладача фізичного виховання, вимоги до його професійної майстерності.

6. Виховання особистісних якостей тих, хто займається фізичними вправами.
7. Класифікація фізичних вправ.
8. Поняття про техніку фізичних вправ, її характеристика.
9. Природні сили і гігієнічні фактори як засіб фізичного виховання.
10. Сучасні уявлення про класифікацію методів у фізичному вихованні.
11. Поняття про фізичне навантаження, його характеристика.
12. Регулювання зовнішньої сторони навантаження шляхом зміни його компонентів.
13. Види та стадії формування адаптаційних реакцій організму людини.
14. Структура і зміст процесу навчання руховим діям.
15. Теоретичне обґрунтування структури та основні аспекти побудови занять у фізичному вихованні.
16. Урочні форми організації занять у фізичному вихованні.
17. Загальна характеристика занять позаурочного типу.
18. Загальна характеристика фізичних якостей.
19. Основи методики розвитку силових якостей.
20. Основи методики розвитку швидкості.
21. Основи методики розвитку витривалості.
22. Основи методики розвитку гнучкості.
23. Основи методики розвитку координаційних здібностей
24. Контроль за розвитком фізичних якостей.
25. Попередження травм у процесі фізичної підготовки.
26. Поняття про планування, його види і зміст у процесі занять фізичними вправами.
27. Моделювання у фізичному вихованні.
28. Поняття контролю та обліку у процесі фізичного виховання.
29. Програмування занять у фізичному вихованні.
30. Рухова активність та здоров'я дітей і підлітків.
31. Чинники, що впливають на стан здоров'я новонародженого.
32. Зміст і методика фізкультурно-оздоровчих занять з дітьми перед дошкільного віку.
33. Зміст і методика фізкультурно-оздоровчих занять з дітьми дошкільного віку.
34. Соціально-педагогічне значення фізичної культури, мета, завдання і спрямованість фізичного виховання дітей шкільного віку.
35. Форми занять у режимі шкільного дня у системі фізичного виховання дітей шкільного віку.

36. Форми позашкільних занять у системі фізичного виховання дітей шкільного віку.
37. Зміст і особливості викладання предмету «Фізична культура» у 1 – 4 класах.
38. Зміст і особливості викладання предмету «Фізична культура» у 5 – 9 класах.
39. Зміст і особливості викладання предмету «Фізична культура» у 10 – 11 класах.
40. Методика планування роботи з фізичного виховання у школі.
41. Методика складання плану-конспекту уроку фізичної культури.
42. Контроль на уроках фізичної культури.
43. Підготовка викладача до уроку і контроль на уроках фізичної культури.
44. Критерії диференціації школярів за рівнем здоров'я у процесі фізичного виховання.
45. Завдання, принципи і засоби фізичного виховання дітей із ослабленим здоров'ям.
46. Засоби фізичного виховання дітей з ослабленим здоров'ям.
47. Зміст і організаційно-методичні особливості побудови уроку ФК зі СМГ «А».
48. Оцінка оздоровчої ефективності занять фізичною культурою учнів з відхиленнями у стані здоров'я.
49. Вікові особливості різних періодів життя і фактори, що впливають на здоров'я дорослої людини.
50. Методика фізкультурно-оздоровчих занять з дорослим населенням.
51. Фізкультурно-оздоровчі програми дорослих людей з використанням традиційних форм занять.
52. Нові фізкультурно-оздоровчі технології дорослих людей.
53. Раціональне харчування як фактор здорового способу життя дорослої людини.
54. Медично-педагогічний контроль на заняттях оздоровчої спрямованості з людьми зрілого і похилого віку.
55. Методика оцінки ефективності фізкультурно-оздоровчих занять дорослих людей.
56. Значення, мета, завдання, зміст і система оцінки знань, умінь і навичок з фізичного виховання студентів.
57. Специфічні особливості роботи викладача фізичного виховання у вищих навчальних закладах.

58. Зміст і структура фізичної підготовки у Збройних силах України.
59. Мета, загальні та спеціальні завдання, форми фізичної підготовки військовослужбовців.
60. Проблема рухової активності людей похилого віку

Зразок практичного завдання

1. Розробити комплекс з 8-10 спеціальних вправ для корекції та профілактики порушень постави для школярів молодших класів та обґрунтувати їх використання.
2. Розробити методику навчання техніки кидка м'яча в стрибку з двох кроків у баскетболі.
3. Розробити методику удару по нерухомому м'ячу внутрішньою частиною стопи у футболі.
4. Розробити методику використання комплексу вправ, спрямованих на розвиток гнучкості для самостійних занять школярів.
5. Розробити методику навчання техніки удару внутрішньою частиною стопи по м'ячу, який котиться, у футболі.
6. Розробити методику навчання техніки зупинки м'яча внутрішньою стороною стопи у футболі.
7. Розробити комплекс вправ ігрового характеру для проведення їх з дітьми дошкільного та молодшого шкільного віку.
8. Розробити методику комплексного розвитку рухових якостей в умовах шкільного уроку з легкої атлетики.
9. Розробити методику навчання техніці початкового навчання в плаванні.
10. Розробити методику застосування вправ, спрямованих на переважний розвиток швидкісно-силових якостей для юнаків 14-15 років: алгоритм розвитку швидкісно-силових якостей, засоби та методи, послідовність процесу в системі навчання.
11. Розробити методику передачі м'яча двома руками від грудей в русі (баскетбол).
12. Технологія складання робочого плану з фізичного виховання на семестр.
13. Розробити методику розвитку рівноваги у школярів: алгоритм розвитку рівноваги, засоби та методи, послідовність процесу в системі занять.
14. Розробити методику виконання комплексу вправ, спрямованих на переважний розвиток швидкості учнів молодших класів.
15. Розробити методику виконання вправ, спрямованих на переважний розвиток гнучкості школярів молодших класів.

16. Методика тестування рівня розвитку сили на уроці фізичної культури.
17. Розробити методику виконання вправ, спрямованих на переважний розвиток швидкості учнів середніх класів.
18. Розробити методику застосування комплексу вправ для розвитку витривалості у учнів 5-6 класів.
19. Розробити методику застосування спеціальних вправ для підготовки до кросового бігу.
20. Розробити методику використання вправ для розвитку силових якостей юнаків-підлітків.
21. Розробити методику вивчення техніки рухів руками при плаванні кролем на грудях.
22. Розробити методику навчання передачі м'яча руками знизу (волейбол).
23. Розробити методику застосування комплексу підвідних вправ із стрибків у довжину з розбігу.
24. Розробити та обґрунтувати методику навчання перекиду вперед.
25. Розробити комплекс загально-розвиваючих вправ (8 – 10 вправ) з гімнастичною палицею для школярів молодших класів.
26. Скласти комплекс ранкової гігієнічної гімнастики для школярів початкової школи.
27. Розробити комплекс фізичних вправ для розвитку гнучкості у школярів за методом колового тренування.
28. Розробити план-конспект уроку з фізичної культури для учнів 11-го класу.
29. Скласти програму фізкультурно-оздоровчих занять для осіб I зрілого віку з застосування новітніх фітнес-технологій за власним вибором. Обґрунтувати свою відповідь.
30. Розробити комплекс з 8 -10 спеціальних вправ для корекції та профілактики плоскостопості у дітей дошкільного віку та обґрунтувати їх використання.

III. Організація діагностики якості підготовки

3.1. Порядок створення і робота екзаменаційної комісії

Екзаменаційна комісія створюється щорічно для проведення атестації – комплексних екзаменів і захисту кваліфікаційних робіт та діє протягом календарного року як єдина для денної, заочної форм навчання та екстернату з кожної спеціальності.

До складу комісії входять викладачі випускаючих та профільних кафедр, провідні фахівці. Персональний склад ЕК затверджується ректором не пізніше ніж за місяць до початку роботи.

Графік роботи комісії затверджується ректором.

Регламент засідань ЕК встановлює її голова.

Рішення ЕК про оцінку, а також про присвоєння випускнику освітнього рівня та кваліфікації, видачу йому документа про освіту і кваліфікацію приймається на закритому засіданні відкритим голосуванням звичайною більшістю голосів членів комісії, які брали участь у засіданні. Голос голови ЕК є вирішальним при однаковій кількості голосів.

Засідання ЕК протоколюються. У протоколи вносяться:

- оцінки складання комплексного кваліфікаційного екзамену;
- запитання до випускника з боку членів та голови ЕК;
- окремі думки членів ЕК;
- здобуті освітній рівень і кваліфікація;
- назва документа про освіту і кваліфікацію (з відзнакою чи без відзнаки), який видається випускнику;
- інші відомості.

Протоколи підписують голова та члени ЕК, які брали участь у засіданні. Результати захисту кваліфікаційних робіт визначаються оцінками "відмінно", "добре", "задовільно" та "незадовільно" та **оцінки за 100-бальною системою ECTS** та оголошуються того ж дня після оформлення протоколів засідання ЕК.

Після закінчення роботи ЕК голова складає звіт та подає його до навчального відділу. У звіті аналізується успішність складання комплексного іспиту зі спеціалізації, якість відповідей на питання екзаменаційних білетів, уміння випускників застосовувати знання при вирішенні виробничих проблемних ситуацій, недоліки в підготовці, рекомендації щодо вдосконалення навчального процесу.

Звіти голів ЕК і результати комплексної атестації обговорюються на засіданні ради Інституту.

IV. Критерії оцінювання якості підготовки

На комплексну атестацію винесено основні питання дисциплін блоку спеціалізації, що дасть змогу перевірити стан підготовки майбутніх вчителів, виявити їхнє вміння самостійно поповнювати свої знання, орієнтуватися у питаннях організації фізкультурно-оздоровчої та спортивної роботи з представниками різних верств населення.

При узагальненні оцінювання відповідей на екзамені члени комісії користуються такими вимогами й критеріями:

Підсумкова кількість балів (max – 100)	За національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Критерії оцінювання
90-100	відмінно	A	оцінку “ відмінно ” отримує студент, який продемонстрував всебічні, систематичні й глибокі знання програмового матеріалу, вільно володіє спеціальною термінологією, викладає матеріал послідовно, правильно застосовує теоретичні знання з різних дисциплін для розв’язання практичних завдань; уміє розробляти методичку вирішення дослідницьких проблем, використовуючи при цьому новітні досягнення педагогіки, психології, анатомії, фізіології і гігієни, валеології; припускається 2-3 неточності у викладенні матеріалу, які не призводять до помилкових висновків і рішень
82-89 75-81	добре добре	B C	оцінку “ добре ” отримує студент, який достатньо розкриває основний зміст теоретичних питань, володіє навичками аналізу, вміє теоретично обґрунтувати й застосувати набуті знання з методички фізичного виховання; правильно використовує професійну термінологію, не допускає у відповіді грубих помилок; має несуттєві помилки у висновках, узагальненнях, які не спотворюють зміст відповіді
66-74 60-65	задовільно задовільно	D E	оцінку “ задовільно ” отримує студент, який в основному правильно відповідає на питання, але викладає матеріал неповно, не завжди послідовно; відчуває певні труднощі у застосуванні теоретичного матеріалу для виконання практичних завдань; помиляється в застосуванні професійної термінології
35-59	незадовільно з правом повторного складання при	FX	оцінку “ незадовільно ” отримує студент, який не може розкрити основний зміст теоретичних питань, не володіє навичками застосування набутих знань

	поновленні на ДЕК		для виконання практичних завдань; не володіє професійною термінологією; допускає грубі помилки в остаточних висновках
--	----------------------	--	---

Набуті знання та вміння оцінюються за **критеріями**:

За кожне теоретичне питання випускник може максимально отримати 30 балів, за практичне – 40 балів. Оцінка знань випускників з дисциплін є комплексною, становить еквівалент усієї сукупності теоретичних відомостей, умінь і навичок, набутих у процесі вивчення зазначених курсів.

Перше питання стосується основ теоретичних знань з теорії та методики фізичного виховання.

25-30 балів – випускник дає вичерпну відповідь на поставлене питання і виявляє глибокі ґрунтовні знання з певної теми, демонструє знання загальних характеристик, специфічних особливостей термінологічного апарату, прийомів та конкретних методів організації фізкультурно-спортивної та оздоровчої роботи, висвітлює не тільки теоретичний матеріал, різні погляди вчених на певну проблему, а й наводяться влучні приклади, демонструє спроможність мислити нестандартно, давати оригінальне тлумачення проблем, здатність самостійно інтерпретувати, узагальнювати, робити висновки на основі конкретного матеріалу.

20-24 бали – випускник правильно і майже в достатньому обсязі дає відповідь на поставлене питання, що підтверджує його глибокі знання з дисциплін, демонструє розуміння специфіки фізичного виховання, аналізує її та володіє термінологічним та понятійним апаратом фізичного виховання та спорту. Наявні незначні, не грубі помилки.

15-19 балів – випускник недостатньо орієнтується в матеріалі, відчуває певні труднощі у застосуванні теоретичного матеріалу, помиляється в застосуванні професійної термінології, поверхово розуміє особливості та специфіку організації занять з фізичної культури та їх вплив на здоров'я людини. Наявні суттєві помилки.

1-14 балів – випускник не може викласти зміст питання, погано орієнтується у навчальному матеріалі, не вміє на належному рівні оперувати термінологічним та понятійним апаратом, не володіє навичками застосування набутих знань. Інколи звучать завчені напам'ять фрази, які випускник не може чітко пояснити; відсутні приклади, допускаються грубі фактичні помилки.

Друге питання – стосується методики організації фізичного виховання з різними групами населення.

25-30 балів – випускник дає вичерпну відповідь на поставлене питання і виявляє глибокі ґрунтовні знання з певної теми, демонструє знання загальних характеристик, специфічних особливостей термінологічного апарату, прийомів та конкретних методів організації фізкультурно-спортивної та оздоровчої роботи, висвітлює не тільки теоретичний матеріал, різні погляди вчених на певну проблему, а й наводяться влучні приклади, демонструє спроможність мислити нестандартно, давати оригінальне тлумачення проблем, здатність самостійно інтерпретувати, узагальнювати, робити висновки на основі конкретного матеріалу.

20-24 бали – випускник правильно і майже в достатньому обсязі дає відповідь на поставлене питання, що підтверджує його глибокі знання з дисциплін, демонструє розуміння специфіки фізичного виховання, аналізує її та володіє термінологічним та понятійним апаратом фізичного виховання та спорту. Наявні незначні, не грубі помилки.

15-19 балів – випускник недостатньо орієнтується в матеріалі, відчуває певні труднощі у застосуванні теоретичного матеріалу, помиляється в застосуванні професійної термінології, поверхово розуміє особливості та специфіку організації занять з фізичної культури та їх вплив на здоров'я людини. Наявні суттєві помилки.

1-14 балів – випускник не може викласти зміст питання, погано орієнтується у навчальному матеріалі, не вміє на належному рівні оперувати термінологічним та понятійним апаратом, не володіє навичками застосування набутих знань. Інколи звучать завчені напам'ять фрази, які випускник не може чітко пояснити; відсутні приклади, допускаються грубі фактичні помилки.

Третє – практичне завдання.

30-40 балів виставляється за те, що:

випускник повністю оволодів теоретичним матеріалом, логічно і послідовно застосовує його при виконанні практичного завдання; виявляє творчий підхід до вивченого; засвідчує ознаки самостійної життєвої позиції, виявляє здатність застосовувати теоретичні знання в практичній діяльності вчителя фізичної культури.

19-29 балів виставляється за те, що:

Студент досить впевнено і послідовно застосовує теоретичні знання при виконанні практичного завдання, але не спроможний самостійно завершити завдання, що потребують навичок стратегічного планування та використання творчого мислення. Здатен зв'язно висловлюватися, добре відтворювати вивчений матеріал.

1-18 балів виставляється за те, що:

студент не зміг самостійно завершити практичне завдання, його відповідь характеризується низьким рівнем усвідомлення; допускаються грубі фактичні помилки; погано орієнтується у навчальному матеріалі.

При оцінюванні відповіді студента члени екзаменаційної комісії керуються такими критеріями:

- правильність, змістовність, аргументованість відповідей;
- уміння проілюструвати теоретичний матеріал власними прикладами;
- уміння застосувати теоретичні знання з різних дисциплін для розв'язання практичних завдань;

- уміння самостійно зробити висновки з наведених фактів;
- володіння нормами літературної мови і культури усної відповіді.

Під час іспиту студент повинен продемонструвати такі знання й уміння:

Знати:

- основні поняття теорії фізичного виховання;
- зміст, завдання, мету та умови функціонування національної системи фізичного виховання;
- засоби фізичного виховання для збереження та зміцнення здоров'я людини;
- загальні основи навчання фізичних вправ і методика вдосконалення фізичних якостей;
- структуру та особливості підготовки і проведення занять різних типів з фізичної культури;
- значення міжпредметних зв'язків у процесі фізичного виховання;
- різні форми занять фізичними вправами;
- основи системи організаційного та методичного управління педагогічним процесом.

Вміти:

- працювати з літературою загального і спеціального напрямку за тематикою дисципліни «Теорія та методика фізичного виховання»;
- творчо використовувати отриманні знання під час розв'язування ситуаційних завдань;

- ефективно застосовувати засоби і методи навчання, забезпечення і зміцнення здоров'я тих, хто займається;
- уміти використовувати отримані знання у майбутній практичній діяльності.
- реалізувати методичні принципи фізичного виховання, ефективно застосовувати засоби і методи навчання, забезпечення і зміцнення здоров'я тих, хто займається;
- методично правильно будувати і аналізувати уроки та інші форми організації фізичного виховання;
- планувати і контролювати процес фізичного виховання;
- проводити педагогічні дослідження процесу фізичного виховання.

V. Методичне забезпечення комплексної атестації

Методичні матеріали мають забезпечити самостійну роботу студента з підготовки до комплексної атестації.

Методичні матеріали розробляються випускаючими кафедрами, розглядаються і затверджуються вченою радою Інституту.

Методичні рекомендації щодо самостійної роботи підготовки студента до комплексної атестації подаються за наступною структурою.

- методичні рекомендації до написання бакалаврських робіт;
- методичні рекомендації до складання комплексного кваліфікаційного екзамену.

Документи про освіту та кваліфікацію

Здобувачі освітньо-кваліфікаційного рівня “бакалавр”, які успішно пройшли атестацію, отримують диплом про здобуття відповідного рівня вищої освіти за відповідним напрямом підготовки та кваліфікації бакалавра.

Студентам, які мають не менше 75% відмінних оцінок з усіх навчальних дисциплін і практичної підготовки, оцінки "добре" з інших дисциплін та оцінки "відмінно" за результатами атестації, видається диплом з відзнакою.

Студенти, які отримали незадовільну оцінку при складанні комплексного екзамену, відраховуються з Університету та одержують академічні довідки.

VI. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Теорія і методика фізичного виховання: підручник для студентів ВНЗ фіз. виховання і спорту / ред. Т.Ю. Круцевич. – К.: Олімпійська літ., 2012. – Т. 1. - 392 с.; Т. 2. - 368 с.
2. Арефьев В. Г. Теорія та методика викладання гімнастики / В. Г. Арефьев, В. Ф. Шегімага, І. А. Терещенко. – Кам'янець-Подільський : ПП «Вид-во «ОІЮМ», 2012. – 288 с.
3. Вільчковський Е.С. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку / Е.С. Вільчковський, О.І. Курок. - Суми: ВТД «Університетська книга», 2008. - 428 с.
4. Волков В.Л. Розвиток фізичних здібностей студентів у системі фізичної підготовки: монографія / В.Л. Волков. – К.: Освіта України, 2011. – 420 с.
5. Дикий Б. В. Загартування : методичні рекомендації / Б. В. Дикий ; МОНУ, ДВНЗ "УНУ". – Ужгород, 2012. – 54 с.
6. Иващенко Л.Я. Программирование занятий оздоровительным фитнесом / Иващенко Л.Я., А.Л. Благий, Ю.А. Усачев. – К.: Науковий світ, 2008. – 198 с.
7. Олексієнко Я. І. Оптимізація навчально-тренувального процесу студентів ВНЗ : методичні рекомендації / Я. І. Олексієнко, Є. В. Руденко, В. В. Курінна . – Черкаси : ЧНУ ім. Богдана Хмельницького, 2013. – 104 с.
8. Пічугін М.Ф. Фізичне виховання військовослужбовців: навчальний посібник / М.Ф. Пічугін, Г.П. Грибан, В.М. Романчук. – Житомир: ЖВІ НАУ, 2011. – 820 с.
9. Сосина В.Ю. Коллекция забавных гимнастических упражнений : методические рекомендации / В.Ю. Сосина, В.А. Нетоля. – К.: Олимпийская литература, 2013. – 432 с.
10. Старение и двигательная активность / С. Джесси Джоунс, Дебры Дж. Роуз. – К.: Олимпийская литература, 2012. – 440 с.
11. Фізичне виховання студентів вищого навчального закладу : навчальний посібник / В. О. Акімова, І. І. Вржесневський, Г. І. Вржесневська. – Київ : НАУ, 2011. – 118 с.
12. Шиян Б.М. Теорія і методика фізичного виховання школярів / Б.М. Шиян. – Тернопіль: Збруч, 2002. - Т. 1. - 252 с.; Т. 2. - 260 с.